

VIRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam,
5746. szám

4 oldal,
20 bani

Szombat,
1963.
augusztus 31.

FALVAINKBÓL JELENTIK

A jó munka eredménye

Ezekben a napokban kollektív gazdaságainkban újabb betakarítási csatára készültek fel. Van is egyre, hanem többre, hiszen kezdenek beérni a kapásnövények, mérföldes lépéssel közeledik az őszi vetés ideje is. Az időjárás mostanában igen kedvező az őszi növények betakarítására. Eppen ezért a kiseratások nem tévováltak sokáig, hozzáálltak a cukorrépa felszedéséhez. Az idén ebből az ipari növényből 240 hektáron termesztettek, husz az elmúlt évek tapasztalatai bebizonyították, hogy a cukorrépa igen jól jövedelmez. Természetes, hogy a tervezett bevételt csak úgy érhetik el, ha minden veszteség nélkül, a legmegelőzőbb időben szedik fel ezt az igen fontos kapásnövényt.

A várt eredmények nem maradtak el. Bizonyítja ezt az is, hogy mostanál a felszedett területről 60 vagon cukor alapanyagot adtak át. A hektáronkénti átlagos hozam jónak mondható. A 2-es számú mező brigád tagjai által megmunkált területről hektáronként 50 mázsával több cukorrépa-takarítottak be, mint más területeken, ami azt jelenti, hogy az említett brigád tagjai lelkiismeretesen végezték el a rájuk bízott feladatokat és teljes mértékben alkalmazták az agrotechnikai szabályokat. Példájuk követésre méltó.

Korai paradicsomból — késői paradicsom

Nem bírni akarunk, mint ahogy a címből kivehetjük, hanem dicsekedni. Akkor minek ez az igen szokatlan cím? Elmondjuk.

A kiseratások a gazdaság fenntartása óta jelentős tapasztalatokra szert a konyhakerti növények termesztésében. Bizonyítja ezt az is, hogy évről-évre növekszik ezen növényekkel bevetett területüket is évente több millió lej bevételre tesznek szert, ami az idén is lehetővé tette, hogy havonta osszának előlegeit.

Ebben az esztendőben 60 hektáron ültettek korai paradicsomot, ami a vártnál sokkal jobban fizetett. Miután „leérték”, az indát nem szántották ki, hanem hozzáállták a kassához s így a korai paradicsomból késői paradicsomot is szüretelnek s naponta mintegy 40—50 mázsát adnak át a begyűjtő központnak. Ezen módszer alkalmazása újabb tervben felüli bevételeit biztosított a kiseratásoknak.

Előkészületek a gomba termesztésére

A kiseratási kollektív gazdaság vezető tanácsa minden olyan alkalmat megragad, ami pénzbevételt biztosít a gazdaság számára. Így ma már igen értékes tapasztalatokkal rendelkezik a gomba termesztése terén is, ami igen jól jövedelmez s ennek termesztésével igen kevés kollektív gazdaságban foglalkoznak.

Az elmúlt esztendőben több száz négyzetméteren termesztettek gombát, amely négyzetméterenként 170 lejre fizetett. Az idén is foglalkoznak a növény termesztésével. A gazdaságban 300 négyzetméteren már megkezdtek az előkészületeket a gomba vetésére.

Biztosítják a takarmányalapot

Még egy hír a kiseratási kollektív gazdaságból, ahol az utóbbi évek folyamán nagy fejlődés ment át az állatállomány. Ez a nagyarányú fejlődés szükségessé tette, hogy újabb gazdasági épületeket emeljenek, amelyek a zootechnikai előírásoknak megfelelően, kényelmes szállást biztosítsanak az állatok számára. Igen ám, de ezzel nem volt megoldva minden probléma, hisz a legfontosabb, a takarmányalap biztosítása még hátra volt. De a gazdaság élén olyan kollektívisták állnak, akik nem egykönnyen hátrálnak meg a nehézségek láttára. Az elmúlt télen nem a legismertebb ment a jószágok ellátása a takarmányhiány miatt. Nos, hogy ezt a hiányosságot is kiküszöböljék, ezúton idejében gondoskodtak a takarmányalap biztosításáról. Amellett, hogy már mostanál 1.000 tonna silót és 60 vagon szénát tároltak, megkezdtek a cukorrépafele egy részének silózását, másik részét pedig szárítják s így pótolják a szénát.

Az említetteknek kívül nem kevesebb, mint 60 hektár kaszálóra kötötték szerződést Gírborai község határában — ahonnan megkezdtek az állatok számára ezen igen fontos takarmány szállítást. Így tovább 8 vagon szénára van kilátásuk.

Elegendet tesznek vállalkásuknak

A Minisztertanács legutóbbi határozata nagy visszhangra talált a nagyvárosi kollektívisták körében is, akik elhatározták, hogy az elkövetkező időszakban még nagyobb figyelmet fordítanak a vállalkásukra.

met fordítanak az állatállomány fejlesztésére, és egyre nagyobb mennyiségű állati terméket értékesítenek szerződés útján.

Az említett kollektív gazdaságban az idén nem kevesebb, mint 400 darab sertésre kötötték szerződést, amelyből mostanál 220 darabot adtak át. Ezenkívül leszállítottak még 15 darab, 2—300 kilogramm súlyú fiatal szarvasmarhát, valamint 20 darab növendék hízott bikát.

Hogy milyen előnyös az állattenyésztés, azt bizonyítja az is, hogy csak ebből a gazdasági ágából a nagyvárosi kollektívisták felhalmozottak már 10 millió lej bevételre számítanak. Tehát érdemes az állatállomány fejlesztésével foglalkozni, hiszen az eredmények is ezt igazolják.

Kifizetődik a kender termesztése

A kollektívisták rájöttek arra, hogy ennek az ipari növénynek a termesztése kifizetődik, hiszen nem igényel növény és nem igényel sok munkát befektetést. Eppen ezért a pécskai Petőfi Sándor kollektív gazdaságban is rátertek a kender nagyüzemi termesztésére.

Az idén 50 hektáron vetettek az említett rostnövényből, amelynek betakarítását a napokban fejezték be s megkezdtek szállítást a feldolgozó vállalkozásnak.

A December 30-án üzemelő szociálisták versenyben munkálkodnak azoknak a nagyszerű feladatoknak a valóra váltásáért, amelyeket pártunk III. kongresszusának irányelvei állítottak eléjük.

Az idénben jelenleg is több, mint 4500 dolgozó folytat lendületes szociálista versenyt a terv teljesítéséért, a termelékenység emeléséért, az önköltségi ár csökkentéséért s végül, de nem utolsósorban, a termékek minőségének javításáért. S áldozatkész munkájuk kiemelkedő eredményekre vezetett. Az esztendő első hét havában az összermélési tervfeladat 101,9 százalékban, az áru-termelési terv pedig 101,7 százalékban teljesült. Ez a számvétel a befejező üzemelői vállalkozásokban azt jelenti, hogy 83.535 folyóméter textilanyag készült el tervben felüli, amelyből nem kevesebb, mint 27.600 fértülnget, esetleg 20.860 nőruháat lehet elkészíteni. Ugyanakkor a fondat 37.540 kiló gyapotfonalat termelt előíránnyal felett.

A fentemlített időszakban a munkatermelékenység az alkal-

530 kilométer erdei autót

Kolozs, Hunyad, Bákó, Suceava tartományok erdőseiben és az ország más erdőseiben az év eleje óta 530 km erdei autót építettek. Ígyképpen lehetővé válik újabb erdőségek kitermelésének megkezdése és nagymennyiségű faanyag hasznosítása. Csupán Bánát tartományban a Csema völgyében és a Nera felső folyásánál épített erdei utak üzembe helyezésével évente hozzávetőleg 380.000 köbméter rönköt lehet majd kitermelni.

Az új utakkal megjavulnak a munkakörülmények, csökken a faszállítás s lehetővé válik az erdőkitermelési munkák további gépesítése. Ezenkívül az eddig csak nehezen járható utakon megközelíthető, távoli falvak lakossága is jobb közlekedési lehetőségekhez jut.

Az új utépítésekkel a nagy munkálgényes műveletek jó részét sikerült gépekkel elvégezni. Négy évvel ezelőtt még a földmunkát csaknem teljes egészében kézi erővel végezték, ma viszont az alapozás legnagyobb részét nagy teljesítőképességű gépekkel végzik. Az ekskavátorok, billenő tehergépkocsik, közúti, légalapások stb. beállításával ma már a sziklák vágását és eltávolítását 80 százalékban és a szállítás több mint 60 százalékát gépi erővel hajtják végre.

(Agerpres)

Az utóbbi közélettel a sajtóban a természetrelé-állomások próbáadásának megkezdését, egyrészt megkezdte a televíziós készülékek árszintjének csökkentését.

Vártuk a bukaresti adó továbbításának megindítását. Nagyon vártuk. És a felszabadulás tizenkilencedik évfordulója előtt erre is sor került.

Bár mindössze pár hét telt el az emlékeztető esemény óta, a sajtómunkások, a máris számokkal próbáljuk értékelni a televíziós hálózat bővülését. A számok, a rideg statisztika gyakran sablonosan hat, de bizonyításra méltóak a számok a legalkalmasabbak.

Nézünk, mit mond a rádió és TV készülékek bejegyését végző postahivatali fiók tisztviselője. (Jegyezzük a távirati stílusban leadott közleményt). „Arad város területén az elmúlt hetekben 317 rádiót és 207 televíziós készüléket jeleztek be”.

Ennyit jelent a posta. S e számok nekünk s gon-

Terjed a takarékosági mozgalom

Az idén az Építőipari Minisztérium összes munkatelepeire kiterjedt a faanyag-takarékosági mozgalom, így például több nem fából, hanem vasbetonból készült az épületek fedelét és teraszát. Az ipari csarnokokban aszfaltból, vagy műanyagokból készült a padló, sok lakásban parkett helyett vinillemleket, illetve szőnyegeket alkalmaznak. Növekedett az előregyártott betonelemek felhasználásával végzett munkálatok volumene. 1959-ben a munkálatokhoz 16,8 százalékos előregyártott elemet használtak. Jelenleg e tekintetben az arányszám meghaladja a 32 százalékot. Ezt az eredményt úgy érték el, hogy sok ipari típus-csarnokot építettek vasbetonból, hőszigetelő fedéllel s a lakás-építkezéseknél széles körben alkalmazták a nagy, előregyártott lemezeket. Ott, ahol nem tudták bevezetni az előregyártott elemek használatát és kénytelenek voltak jelentős mennyiségű vasbetont önteni, deszka- és rostlemez pótló anyagokból készült szalukat használták. Jelenleg a gyárkéményeket is csuszoszállóval építik. A munka így sokkal gyorsabban halad.

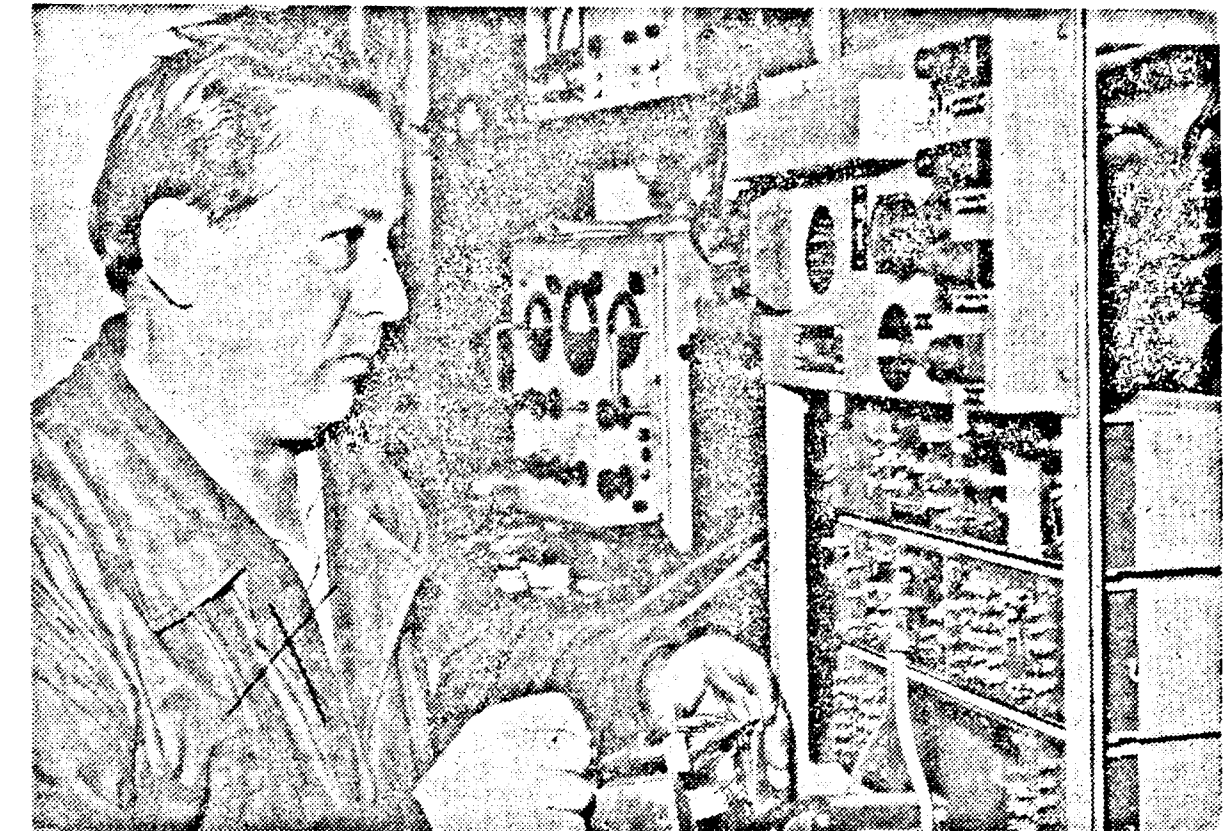
Mindez lehetővé tette, hogy 1959-höz viszonyítva az év elejéről mintegy 26.000 köbméterrel több deszkát takarítsanak meg. Jeleniösen csökkent az építkezések önköltsége is.

(Agerpres)

Szociálista versenyben

tendő első hét havában az összermélési tervfeladat 101,9 százalékban, az áru-termelési terv pedig 101,7 százalékban teljesült. Ez a számvétel a befejező üzemelői vállalkozásokban azt jelenti, hogy 83.535 folyóméter textilanyag készült el tervben felüli, amelyből nem kevesebb, mint 27.600 fértülnget, esetleg 20.860 nőruháat lehet elkészíteni. Ugyanakkor a fondat 37.540 kiló gyapotfonalat termelt előíránnyal felett.

A fentemlített időszakban a munkatermelékenység az alkal-

A CFR TC 5. műhelyének szorgalmas dolgozó között ott emlegetik Popa Florian elvtársat is, aki nagy hozzájárulással és türelemmel végzi a különböző bonyolult berendezések ellenőrzését. Mint szakszervezeti csoportfőnök is lelkiismeretesen eleget tesz feladatainak.

Legújabb események hírek jelentések eseményei

Mozgalmass napok

A nyári hónapok minden alkalommal mozgalmass napokat jelentenek az Avram Iancu téri népművészeti boltban. Júliusban és augusztusban szemmel láthatóan megnövekedett ennek az izékesen berendezett üzletnek a forgalma. Az eladási terv több ezer lejes teljesítése is a forgalom növekedése mellett szól, no meg az is, hogy a polokról és az élelmiszerekről hiányoznak bizonyos árucikkek. A pillanatnyilag hiányzó cikkek pedig olyan népművészeti tárgyak, amelyek hímezték vagy színesen szövétek: terítők, bluzok, párnák, alátétek, fal- és össekkő szőnyegek. Ugyanis ezek iránt mutatkozik a legnagyobb érdeklődés, mind a hazai, mind pedig a külföldi turisták részéről. Hasonlóképpen a fafaragások iránt is igen nagy volt a kereslet.

Előkészületek

Az elkövetkező napokban kerül sor a szakszervezeti közgyűlések megtartására. Valamennyi iparvállalat szakszervezeti csoportjai ezekben a napokban készítik elő a közgyűlést, amely szeptember első öt napjában zajlik le.

A szakszervezeti csoportokban megtartott közgyűlések alkalmával — eltérően az eddigi termelési értekezletektől — a soronlévő termelési kérdéseken kívül napirendre kerülnek a csoport szervezeti kérdései is. Ilyen körülmények között egy alkalommal beszélnek meg a szakszervezeti csoport mindkét irányú tevékenységét.

Újdonságok

A Déleggyűjtők Filatelia néven ismert szaküzletbe a közelmúltban ismét újdonság érkezett. Ez az újdonság most nem déleg, hanem ennél is nagyobb értékű: délegalbum. A műanyagból borított fedőlapon olvasható, hogy az album hozánk 1948—62 között forgalombahozott délegeit foglalja magába.

Mindezeket kívül sorozatok is érkeztek. Ide tartoznak a fajdarabok, valamint a vízi sportokat népszerűsítő sorozatok, ugyanígy a repülőgépek sorozat is. Ezenkívül emlékdéleg is érkezett, amelyet a Nők Nemzetközi Napja alkalmából adtak ki.

KÜLFÖLD RŐL

BRUNEI. Mohar Azhari, a brunei nemzeti felszabadító mozgalom vezetője kijelentette, hogy a terület hazafias

erő felvételét fogják a harcok a függetlenségért és a Máláj Szövetség megalakítását célzó ul-konialiszták tervek megállításáért. Azhari helyeselte, hogy az ENSZ kikéri a leendő Máláj Szövetséghez tartozó területek népeinek véleményét.

MOSZKVA. Jaja Wachuku Upto, a kormány részéről különleges megbízással Moszkvába érkezett nigériai külügyminiszter augusztus 30-án aláírta a részleges atomtilalmi szerződést. Nigéria a 74. ország, amelynek képviselője Moszkvában aláírta a Szerződést.

NEW YORK. Az amerikai központi statisztikai hivatal szerint július 30-án az Egyesült Államoknak 189.478.936 lakosa volt.

TOKIO. Ötven mérföldre a misawai amerikai légitámaszponttól összerúgózták és lezuhant két F-100 típusú sugárhajtású amerikai hadirepülőgép.

Szorgalmas újítók

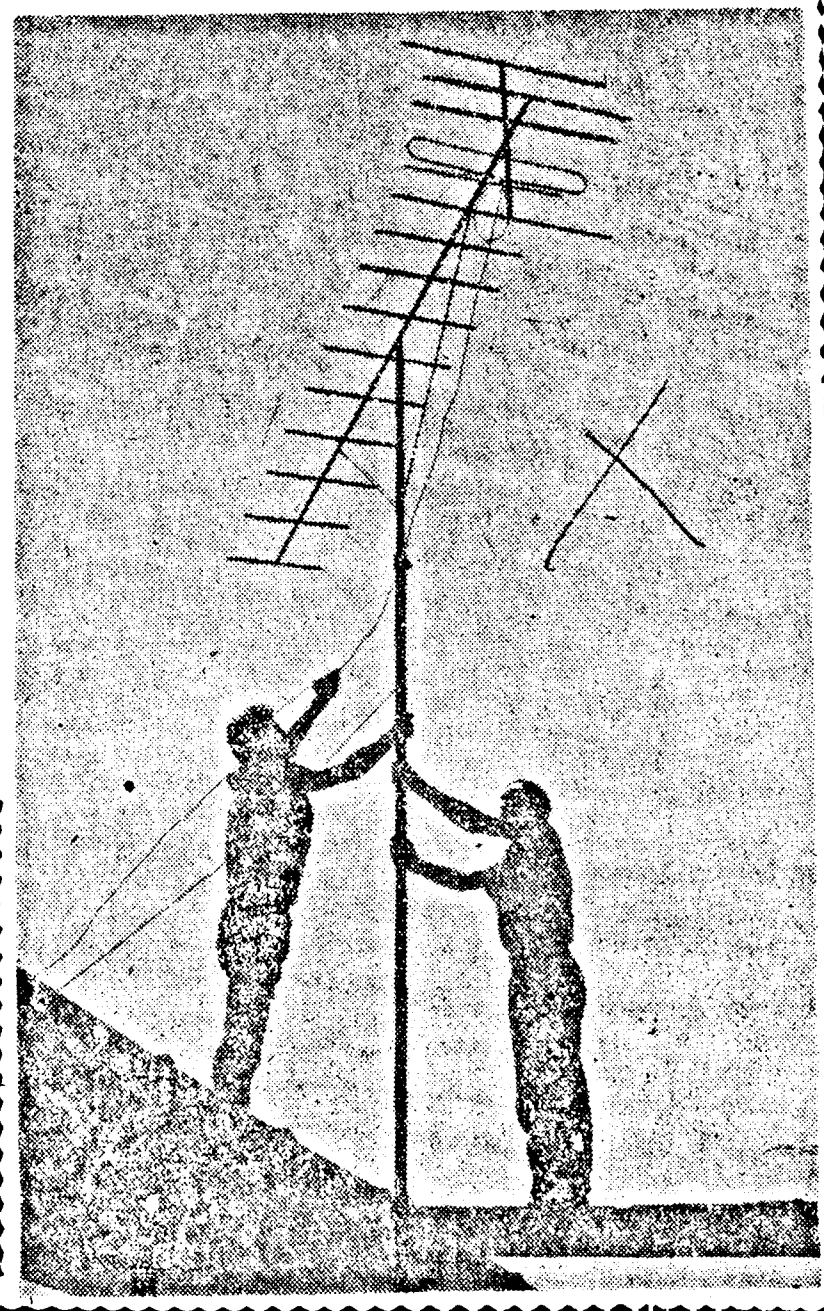
A Progresul helyi vállalat Plastica részlegén is egyre átfogóbb, kiterjedtebbé válik az újítómozgalom. A részleg dolgozói több újítás, ésszerűsítés javaslatát nyújtották be az ezzel a kérdéssel foglalkozó bizottsághoz. Érdemes megemlíteni Havram Stefan és Kneipp Ferenc elvtársak indítványát, amelynek alapján az üzembevezetéssel csatlakoztatott kézi megmunkálási gépi erőre állították át.

A javaslat gyakorlati alkalmazását alapos kísérletek előzték meg. Így készült el az a csiszolódob és a 35 fogas marókerek, amelynek üzembehelyezésével az említett művelet gépesítették. Így 447 százalékkal növekszik a munka termelékenysége, ami azt jelenti, hogy számos dolgozó munkáját egyéb vonatkozásban hasznosíthatják a részlegen. Ugyanakkor havonta több, mint 13.500 lejt takaríthatnak meg.

Könczei Julianna, levelező

A pártkabinet közli:

Szeptember 2-án délután 5 órakor valamennyi pártoktatási kör propagandistái jelennek meg a Kultúrpalota nagytermében a nyári előkészítő tanfolyam megnyitására.

A politikai tömegmunka — a termelési feladatok megvalósításának szolgálatában

Népgazdaságunk fejlődése, a hatékony termelési feladatok megvalósítása megköveteli, hogy a pártszervezetek egyre magasabb színvonalra emeljék a gazdasági egységek politikai irányítását.

A Teba gyár pártbizottsága elsőrendű feladatának tartja azt, hogy eredményesen mozgósítsa valamennyi munkást, technikusát, mérnököt a termelési feladatok maradéktalan teljesítésére.

Pártelet

A Teba gyár pártbizottsága elsőrendű feladatának tartja azt, hogy eredményesen mozgósítsa valamennyi munkást, technikusát, mérnököt a termelési feladatok maradéktalan teljesítésére.

Sokat foglalkoztatott bennünket ez a kérdés. Végül rájöttünk, hogy a második és harmadik műszakban a dolgozók nem használják ki észszerűen a munkaidő 480 percét. Felismertük annak szükségességét, hogy ezekben a műszakokban is az első műszakhoz hasonlóan fokozott politikai nevelőmunkát fejtünk ki. Segítségül az alapszervezetek bürokráciáját tevékenységükben. Az agitátorokat s a pártbizottság aktív tagjait rendszeres kiképzésben részesítettük, felhivtuk figyelmüket arra, hogy időt s fáradságot nem kímélve végezzék felvilágosító-mozgósító munkát a dolgozók soraiban. A szemléltető agitáció valamennyi eszközt (jelmondatok, grafikonok, táblák, falújság, stb.)

mind a nemes oél szolgálatába állítottuk. Az alapszervezetek irányításával a szakszervezeti csoportok mélyrehatóan szervezték meg a szocialista versenyt. A párttagok és a tagjelöltek személyes példamutatással ösztönözték munkatársaikat egyre jobb eredmények elérésére.

Meg kell említenem, hogy a politikai intézkedésekkel párhuzamosan számos műszaki, szervezési intézkedés is történt. Elég, ha közülük csak egyet említek.

A körültekintő szervezés, a sokoldalú politikai nevelőmunka s a műszaki-szervezési intézkedések eredményeként jártak. Üzemünk csaknem minden részlegének munkaközössége mind az első, mind a második és harmadik műszakban teljesíti tervfeladatait. De talán beszélnem a számok. Vegyük például a fonodát. Áprilisban 103,4, májusban 102,3, júniusban 103,9, a szövőde áprilisban 100,3, májusban 102, júniusban 101,4 százalékkal teljesítette tervét. Hasonló eredményeket értek el az ezt követő 103533-asban is. Üzemi viszonylatban a termelési eredmények eléréséhez negyedik negyedéves viszonylatba több, mint 10 százalékkal növekedett. Ez jelöli az újabb sikerek elérésének.

Nistor Maria,

a Teba gyár pártbizottságának tagja

KÖVETENDŐ PÉLDA

A Szomszéd-példák listájában gyűjtötték az a név: Moray Virgil. Sokan ismerik őt az üzemből. Nem is csodálkoznak azon, hogy neve és arcképe a legjobbak között látható. A főmechanikus osztályon, ahol dolgozik, megérdemelt megbecsülés veszi körül.

Régi szakember, sok évi gyakorlati és gazdasági ismeretekkel rendelkezik. Az ő gépjármű lekerült alkatrészeit örömmel veszi kézbe a minőségi ellenőr. Kifogásnincs a legújabb szakkönyvvel szemben. Talán ezért bízzák rá minden esztendőben legalább egy, leendő szaktárgyat tanítását, oktatását. Ez a nagyrabecsült szakember pedig

Curtia Petru, levelező

Nyárvégi délelőtt...

Enyhe, déli szél zörgeti meg a Neptun strand előtti park hatalmas fáinak leveleit. Itt, ott már sárgulnak a falevelek, az ősz közeledtét jelzik. A sírkövek fák alatt elhelyezett sakkasztalok körül többen állnak. Érdeklődéssel figyelik a sakkosztályokat, akiknek túlnyomó többsége nyugdíjas. Gondtalanul, kellemesen töltik idejüket a szépen rendezett, virágok illatát árasztó parkban.

Nyárvégi délelőtt van. Bár az enyhe déli szél kissé csökkenti a Nap erejét, mégis nagy a meleg: alkalmas az idő a strandolásra. S a délutáni műszakban dolgozók közül többen a strandon töltik szabadidejüket, napoznak, fürdöznek a vén Maros hűsítő vizében.

Ilyenkor délelőtt, nyárvégén már kevesen keresik fel a strandot. Ezen a délelőttön is alig vannak vagy három-négy-százan. Már nem olyan tarka itt a kép, mint a szezon teljében. A kisméretűben, amely a gyermekek birodalma, csak néhányan „uszkálnak” a mamák felügyelete alatt. Az uszoni tudók számára létesített nagyméretűben is kevesen érezkednek.

Kicsi a víz, szinte át lehet látni a folyót. Eppen ezért a nagy trambulint már régebben leszerelték, hiszen a kisvízbe veszélyes az ugrás.

A túlföldön néhány sátozt pillantunk meg. Összesen öt van belőlük. Ezeket a közel-műltben állították fel és kelleme menedékhely szolgálnak a forró napsugarak ellen.

Nyárvégi délelőtt van, megcsappant a strandolók száma. Csupán délutánonként nagyobb a forgalom.

Erős szezon volt ez — mondja Gál László elvtárs, a Városi Közművek fürdő részlegének felelőse. — Tizenhárom éve dolgozom itt, de ilyen nagy strandszerezon nem emlékszem. Juliusban — folytatja Gál elvtárs — a meleg vasárnapokon mintegy hateren is voltak a strandon.

Volt-e fennakadás a nagyszámú strandolóra való tenkitéssel?

Semmilyen fennakadás nem volt, még a csúsforgalom idején sem. Háromszázhuszonegy kabinunk van s ezekben általában négy-öt személy ülhet otthonra. Ezenkívül három hatalmas ruhafüggő ren-delezünk.

Miként biztosították a fürdőzők zavartalanulását?

Ezirányban is hoztunk intézkedéseket. Állandóan két mentőcsónak és négy mentő volt szolgálatban. Ennek meg is volt az eredménye. Idén a Neptun strandon egyetlen áldozata sem volt a Maros szeszélyes vízinél.

Meddig tart a strandszezon?

Hivatalosan október elsejéig, de ez természetesen az időtől függ. Ekkor szállítjuk partnra a medencéket.

Déli tizenkét óra körül jár az idő. A strandolók száma növekszik, most már egyre többen usznak az öreg folyó színté zöld színi, hűsítő vizében.

A strand előtti parkban a sakkosztályok tábora közben mint-ha megrikolt volna. A nyugdíjasok közül többen már ebédelni mentek.

Enyhén fúj a szél, megzavarnak a falevelek. Néha egy-egy megsárgult falevél hull a földre, az ősz közeledtét jelzi ez. De még mindig kellemes a pihénés a parkban, a strandon.

H. I.

A közelműltban egy vásárló értesített arról, hogy a zöldségfelvételt és gyümölcsöt értékesítő hivatal egy részét egy-egyben az elsőrendű minőségű termékek között olyat is árulnak (például kékparadisomot és káposztát), amelyre nem illik rá az a minőség. Az illető kifogásolta ezt az eljárást és ezért bírálta Efremescu Ioan felelőst.

A helyszínen beigazolódtak, hogy a panasz indokolt. Egyik ládában ugyanis, ahol az elsőosztályú minőségű kékparadisom állott, a 30 kilóból válogatás után csupán 8 kilo felelt meg, a többi 22 kilo másodikosztályú lehetett minősíteni. A káposzta minősége is másodikosztályú volt, a felelős ennek ellenére elsőosztályú árban adta el.

Efremescu Ioan mindenképpen igyekezett „igazolni” magát, különféle, jobbra elfogadhatatlan indokokkal magyarázta a „tévedést”. Reméljük, hogy a zöldségfelvételt és gyümölcsöt értékesítő hivatal vezetősége kellő intézkedéseket hoz az ilyen szabálytalanságok elkerülésére.

Roltan Ioan kereskedelmi felügyelő

A fogyasztók észrevételei nyomán

A közelműltban egy vásárló értesített arról, hogy a zöldségfelvételt és gyümölcsöt értékesítő hivatal egy részét egy-egyben az elsőrendű minőségű termékek között olyat is árulnak (például kékparadisomot és káposztát), amelyre nem illik rá az a minőség. Az illető kifogásolta ezt az eljárást és ezért bírálta Efremescu Ioan felelőst.

A helyszínen beigazolódtak, hogy a panasz indokolt. Egyik ládában ugyanis, ahol az elsőosztályú minőségű kékparadisom állott, a 30 kilóból válogatás után csupán 8 kilo felelt meg, a többi 22 kilo másodikosztályú lehetett minősíteni. A káposzta minősége is másodikosztályú volt, a felelős ennek ellenére elsőosztályú árban adta el.

Efremescu Ioan mindenképpen igyekezett „igazolni” magát, különféle, jobbra elfogadhatatlan indokokkal magyarázta a „tévedést”. Reméljük, hogy a zöldségfelvételt és gyümölcsöt értékesítő hivatal vezetősége kellő intézkedéseket hoz az ilyen szabálytalanságok elkerülésére.

A szerkesztőség megjegyzése: mint arról utólag értesültünk: az illető hivatal vezetősége intézkedett és Efremescu Ioan szeptember 1-től más munkakörben alkalmazza.

Vajdahunyad fényei

tőlgett és a kohászok csak egyszerű ettek napjában Vajdahunyad fényei akkor sápadtak voltak, alig pislikoltak a sötét füstölgőben...

A múlt században szertejárta volt. Új, szocialista Vajdahunyad született. Együttműködés kezdett termelni a 450 köbméteres nagyolvasztó (az ország első automatizált nagyolvasztója), az új hőerőmű, a vegyi közelműlt, az ábrudistó, majd a 700 köbméteres és az 1000 köbméteres automatizált nagyolvasztó, a villamos

acélöntöde és az új Martin öntöde. Egy, valamikor mocsaras, búrós völgyben nagy, komplex hengerű épült, a munka itt is gépesített, automatizált. A hatalmas acélöntvényeket távirányítással mozgatták, alakították.

A vajdahunyadi acélból vas, uti sín, vagonengyel, esztérgák, gépek és traktorok, fémalkatrészek, fűtőberendezések, köralvezeték, szuszak. Vajdahunyad több mint 500 vállalatnak szállít.

Akik a fémek élére keltik

A nagyolvasztókban, az acélművekben, a hőerőművekben és a közelműltben a tűz egyik fő tényezője a termelési folyamatok kohász csak az lehet, aki képe megmunkálni a tűz erejét, aki vezeti és irányítja. Bármilyen hibás művelet több száz tonna fémeket tönkret. A kohászok jól tudják ezt. Ebből fakad az a törekvésük, hogy valamennyi munkahelyen tökéletesen eljuttassák a mesterség minden csínját-bínját. Egyben megnyitvánulda ez annak, hogy

az ittani dolgozók hazafias szeretettel ragaszkodnak munkahelyükhöz, sokat adnak hűbére.

Az ország minden tájáról jöttek ide fiatalok és idősök, főként faluról, s miután elvégzték a szakmai tanfolyamokat, hozzáértő kohóipari munkásokká váltak. 1948-tól mostanáig a kohászati szakmai iskolában több mint 4000 fiatal kohász, acélöntő, hengerész stb. tanult mesterséget. Aurel Stancu báros volt az egykori Gyulafehérvár melletti faluban, most pedig a 400

Sport

Megkezdődött a hagyományos Seintela kerékpáros körverseny

Csütörtökön immár tizenhatodszor rajtolt a hagyományos Seintela kerékpáros körverseny, amelyben 48 bukaresti, brassói, konstancai, ploiești, braiui, kolozsvári és más városbeli sportoló küzd az elsősegért.

A Bukarest és Konstanca közötti, két részen lebonyolított első szakaszt Nicolae Ciurmel, a Bukaresti Voința klub fiatal versenyzője nyerte, aki 6 ó 58 p 48 mp alatt futotta le a 242 km-es távot. További sorrend: F. Ghera (Voința) 15 mp időhátrány, Gh. Moldoveanu (Ploiești) 30 mp, N. Niculescu (Steaua) 1 p 11 mp, I. Constantinescu (Stiinta) 1 p 26 mp időhátrány. Gh. Calicea (Dinamo), G. Moiceanu (Dinamo), I. Cosma (Dinamo), S. Arton (Voința) és C. Dumitrescu (Olimpia) valamennyien 1 p 41 mp időhátránnyal.

Bőlelőtt a Bukarest-Giurgeni szakaszon (157 km) folyt a kiidelem. Ürzenigeti a versenyzők zart tömbben haladtak. Innen kezdve Neagoe, Dumitrescu és Constantinescu több kitértést kísérelt meg. A 80. kilométernél

meggyűrt Niculescu, Belaru, Constantinescu és Calicea. A nagy szökény 2 p 15 mp időhátrányt ért el. A 110. kilométerénél már 3 perccel haladnak a boly előtt, de Constantin Dumitrescu Ion Cosmával és Artonnal evült gyorsítja az iramot és több, mint 45 kilométeres óránkénti sebességgel a végso hajrá előtt pár száz méterrel beéri őket. Végül is Nicolae Niculescu győzött 4 ó 16 p 56 mp idővel.

Az első szakasz második részére délután került sor a Hirsova és Konstanca közötti 85 kilométeres távon. A fiatalok mindjárt kezdetben erős iramot diktáltak, majd Ovidiunál Ciurmel, F. Ghera és Gh. Calicea kitűrt a bolyból és csaknem 1 perces előnnyel érkeztek Konstanca-ba, ahol is a hajrában Ciurmel szerezte meg az elsősegét 2 ó 42 p 22 mp idővel.

Tegnap reggel a Konstanca-Manzilia-Konstanca távon be-nvöltötték le a második szakasz, este pedig hátsókból versenyt volt Mamaian.

Néhány mondatban

A fővárosi Progresul stadion-ban több ezer fős közönség jelenlétében játszottak le a Bukaresti Progresul — Russel Dunav (Bolgár NK) nemzetköz-labdarugó mérkőzést. A román együttes 4-3 (0-0) arány-ban győzött Voinea (3) és Stoicescu góljaival. A vendégszapatból Razakovic (2) és Kolev volt eredményes.

Rigában nemzetközi tenisz-verseny kezdődött bolgár, román, Német DK-beli és szovjet teniszesek részvételével. A verseny első napjának eredménye: Lejus (szovjet) — Dron (román) 7-5, 20-18, 6-4, Jegorov (szovjet) — Cvetkov (bolgár) 6-2, 6-2, 6-4, Plien (szovjet) — Popovici (román) 6-3, 6-1, 6-1, Parmasz (szovjet) — Trettin (NDK) 3-6, 6-3, 6-4.

A havannai nemzetközi sakk-torna 3. fordulójának legérdekesebb játszmája Mihail Taj volt világajnok és Barcea magyar nagymester között folyt le. Taj jól felépített támadás-saival a 45. lépésnél megnyerte a partit. Ivkov jugoszláv

nagymester a 25. lépésnél le-bonyozta Cobot, a belga O'Kelly pedig a 28. lépésben a kuba-l Cacerot. Pachmann 43 lépés után nyert a kolumbiai De Greif-fel szemben. A kubai Broderman és a jugoszláv Trifunovics közötti játszmában döntetleni vé-gződött. Három forduló után Taj, Ivkov és O'Kelly állnak az élen 2,5 ponttal.

Az Európai Labdarugó Szövetség titkársága közölte, a különböző európai labdarugó találkozó időpontjának listáját.

A Kupanyerések Kupájában részvevő Ploiești Petrolul szeptember 12-én játssza első mérkőzést Izstambulban az ottani Fenerbahce csapatával. A második mérkőzés október 18-án lesz Ploiești-ben. Az Európabajnokok Kupája keretében a Bukaresti Dinamo szeptember 25-én Bukarestben a Motor Jena-val játszik. A visszavágó mérkőzés időpontját még nem jelentették ki.

Az országos válogatottak Európa-Kupájának mérkőzéseit már a nyolcadöntőben folytatják. A legfontosabb mérkőzés Olaszország és a Szovjetunió válogatottjai között lesz. Az első mérkőzést október 13-án, Romában vagy Milánóban játsszák le, míg a második mérkőzés november 10-én lesz Moszkvában. További Európa-Kupa mérkőzések: Jugoszlávia — Svédország szeptember 18-án (második mérkőzés), Német DK — Magyar NK október 20-án és november 3-án, Ausztria — Írország szeptember 25-én és október 13-án, Bolgár NK — Franciaország szeptember 29-én és október 26-án, Hollandia — Luxemburg szeptember 11-én és október 30-án (mindkét mérkőzés Hollandiában lesz), Dánia — Albánia október 30-án (a tényleg visszavágó mérkőzés időpontja), Spanyolország — Észak-Írország október 26-án (második mérkőzés).

A MUZEUM VETÜLÉK

DOZSA GYÖRGY filmszínház: Trója Heléna. (Előadások kezdete: délelőtt 10: 12, 15 óráltól 2:30; 4:45; 7 és 9:15 óráltól). NICOLAE BALCESCU filmszínház: Trója Heléna. (Előadások kezdete: délelőtt 9: 11:15; délután 1:30; 4:15 és este 8:30 órák a Nyári Színházban). TINERETULU filmszínház: Amig holnap lesz HERBAK JANOS filmszínház: Ureyes Peter. PROGRESUL filmszínház (Ularad): Az ember nagy tény után vágyik. SOLIDARITATE

filmszínház: Délibáb. MAKSYM GORKIJ filmszínház: Ujra megtaláltuk. ILIE PINTILIE filmszínház (Mosoczy-telep) Szonáták.

AZ ARADI TARTOMÁNYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 1 és délután 5 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőművészeti tárlat, ókori történelem, az 1848–49-es forradalom muzeuma és flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállítása, valamint a XIX. század második felének festői (Tattarescu, Aman, Grigorescu, Andreescu, stb.) című kiállítás.

Az aradi „FRUCTEXPORT” külkereskedelmi vállalat

napi áron vásárol szilvát

a Gh. Dimitrov utca 66 szám alatti begyűítő helyen

Sikerek a könyvkiadás és könyverjesztés terén

A könyvkiadás és könyverjesztés, országunk kulturális dalmának fontos tényezője. Évről évre mind nagyobb méreteket ölt. Fejlődéséről az alábbi adatok tanúskodnak:

★ 1953 óta 59.333 könyvet és brosúrát adtak ki országunkban, összesen 513.900 példányban.

★ Az idei első felévben megjelent 1216 mű közül (a tankönyvek kivételével) 982 hazai szerző műve, 234 pedig a klasszikus és jelenkori egyetemes irodalom fordításban kiadott értékes alkotás.

★ Mihail Eminescu, a nagy román költő műveit 1.097.000 példányban adták ki az utóbbi tíz évben. A burzsoá-füdesuri rendszer 80 éve alatt az Eminescu-művek kiadását nem haladták meg a 115.000 példányt.

★ Mihail Sadoveanu „Jött egy malom a Szeretén” című regényének 1944 augusztus 23-ai előtti kiadását összesen 5000 példányt tettek ki. A nagy író alkotása az utóbbi években csaknem minden házaba utat talál. 1953–1963 között több, mint 3.200.000 példányban jelentek meg a könyvei. Huszonhárom nyelvre lefordított műveit ma már határainkon túl is jól ismerik.

★ A mai román írók prózái művel 25.000–35.000 példányban, az egyetemes klasszikus irodalmi alkotások pedig 30.000–35.000 példányban jelennek meg évente.

★ A Tanügyi és Pedagógiai Könyvkiadó az 1963–1964. tanévre 564 tankönyvet nyomatott ki az általános iskolák, a szakmai és műszaki iskolák számára, összesen 22.500.000 példányban. Ezek közül 17.600.000

példányt ingyen osztanak ki az I–VII. osztályos tanulóknak.

★ Az Akadémiai Könyvkiadó az utóbbi három évben több, mint 900 művet jelentetett meg 1.300.000 példányban. Ez mind a művek számát, mind a példányszámot illetően meghaladja a régi Akadémia 68 év alatt megjelent összes kiadványait.

★ 1963-ban 4.598.000 műszaki-tudományos könyv jelent meg. Egyetlen év alatt több sakkkönyvet adunk ki, mint a burzsoá-füdesuri rendszer 12 év alatt.

★ A könyverjesztést ország-szerte 630 városi, 728 falusi könyvesbolt és a fogyasztási szövetkezeti egységek 5600 könyvtálya biztosítja.

★ A városi olvasók által 1962-ben vásárolt könyvek értéke 162,8 százalékkal nagyobb volt, mint 1952-ben. Falvainkban is évről-évre fejlődik a könyverjesztés. Csupán 1962-ben 106 százalékkal több könyvet forgalmaztak, mint 1960-ban.

★ A könyverjesztést széleskörű társadalmi aktív támogatja. Több, mint 10.000 könyv, terjesztő működik a vállalatokban, építőképeken, iskolákban és a falvakban.

A gyógyítás szolgálatában

Jól ismert tény, hogy a mi társadalmunkban a legnagyobb érték az ember. Ennek kezzei fogható megnyilvánulását naponta tapasztalhatjuk különböző egészségügyi intézményekben, a dolgozók egészségének megőrzésére, visszanyerésére kifejtett munkájában. Ezel a megnyilvánulással találkozunk a Poliklinika épületének alagsorában működő fizioterápiás osztályon is. A kezelésre beutalt betegek a dícsért hangján beszélnek Deák Ilona nővéréről. Közvetlen, barátságos, minden igényeket kielégítő gyógyulási szolgálat. Szorgosan figyelembe tartja az orvosi előírásokat s így valóban a gyógyulást szolgálja. Amellett igyekszik a beteg figyelmét a kezelésről elterelni, kiáltásban, ha ez nem mondható éppen kellemesnek. Lelkiismeretes munkáját külön-külön szívet illeti.

Fejes Silvía levelező

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Ötvenkét amerikai tudós felhívása

NEW YORK. (Agerpres). Ötvenkét amerikai tudós felhívásban kérte az atomcsend-szerződés haladéktalan ratifikálását. A felhívás aláírói közt van James Killian és George Kistiakowsky — az Eisenhower-kormányzat volt tudományos tanácsosa — George Beadle, a chicagói egyetem elnöke és több más egyetemi tanár.

Az amerikai atomtudósok közlönye, a Bulletin of Atomic Science, vezércikkében hangsúlyozza, hogy a moszkvai Szerződés jelentősen előmozdítja a béke ügyét.

„A nukleáris kísérletek oltáisa — hangoztatja a cikk — megnyithatja az utat más részleges leszerelési és fegyverzetellenőrzési intézkedések felé. Az atomtudósok minden bizonnyal új reményekkel sziporkásan fogják újakezdeni!”

Ülésezik a brit szakszervezetek kongresszusának főtanácsa

LONDON. (Agerpres). Amint a France Presse közli, a brit szakszervezetek kongresszusának főtanácsa jelenleg Brightonban ülésezik, hogy tanulmányozza a Daily Herald laborista napilap súlyos problémáit. E lapot, amint a sajtó megírta, az a veszély fenyegeti, hogy be kell szüntetnie megjelenését. Mint ismeretes, a Cecil King sajtómágnás elnökletével állt a Mirror nagy sajtótröszt, amely számos nagy brit napilapot és hetilapot ellenőriz, meg akarja vásárolni a Daily Herald részvényeinek 49 százalékát. Ebben az esetben a lapot „megváltoztatott formában” jelentetné meg, módosítva témáit.

szetesen politikai irányzatát is. Másrészt a brit szakszervezetek kongresszusának szakszervezeti központja, a lap jelenlegi tulajdonosa kijelentette, hogy kénytelen eladni részvényköteget, mert képtelen fedezni a lap megjelentetésével járó kiadásokat. A France Presse szerint a brit szakszervezetek kongresszusának főtanácsa még nem hozott semmiféle döntést. A szál lító munkások és segédmunkások országos szakszervezete „mentő tervet” terjesztett elő a nagy sajtótrösztök által fenyegetett egyetlen laborista napilap megmentésére. E tervet a brightoni tanácskozáson további üléseknél vitatják meg.

A washingtoni menetelés jelentősége

Az augusztus 28-1 pártatlan mércéül washingtoni menetelés tanúsága szerint száz évvel azután, hogy Lincoln Abraham felszabadította a néger rabszolgákat, a huszmillió amerikai néger számára 1963 nyara nemcsak az elégedetlenség kinyilvánításának, hanem a reménynek az évszaka is volt. A kétszázézer — köztük nem kevesebb, mint tízezer fehéres részvevő jelenléte — beszédesen kidomborította az eltöltött harci szándékot a néger jogaiért, az összes honpolgárok egyenlőségéért, amelyet az alkotmány is meghirdet, de még ma sem valóság.

A részvevők büszkén hordozták a menetelés jelvényét — az összetegelt fekete és fehér kezű —, valamint a munkához való jogért és a faji egyenlőségért folyó harc jelmondatát. A jelzők az integrálás megvalósításáért az iskolákban, emberhez méltó lakásokat és több munkalehetőséget, hogy az amerikai dolgozó lakosság sűrű munkanélküliség ne érintse többszörös erővel a faji megkülönböztetésnek alávetett személyeket. Ünnepeken visszhangzott a Lincoln-emlékmű előtt kórusban megismételt eskü: „Nem nyugodhatok, amíg ki nem vonjuk a gyűlöletet; részt veszünk tüntetéseken és szavazni fogunk; részt veszünk menetekben; leveleket fogok írni; elfutatom a menetelesem üzenetét ismerőseimnek, hogy ők is megfogadják ezt és velem együtt harcolnak!”

A washingtoni menetelés betetőzése volt annak a harcnak, amelyet az Egyesült Államok szinesbőri lakossága vívott a legutóbbi hónapokban, szembenézve a gumibotokkal és rendőrkutyákkal, a rasszisták fenyegetésével és véres megteremtésével. Jellemző, hogy számos befolyásos amerikai politikus, aki eddig „megfedkezett” állást foglalt a néger lakosság jogaiért, az elmúlt hét napokban a néger lakosság mellett és teljes közömböséget tanúsított ebben

ház vezetője jelentette ki: „Számítok arra, hogy mindenképpen megszavazzák a honpolgári jogok törvényét.”

Az is kétségtelen azonban, hogy a tömeges erőteljes harc nélkül ilyen nyilatkozat nem hangzott volna el. Előreléptető, hogy 1941-ben tervbe vették egy menetelést a faji egyenlőség elismeréséért a hadseregben. De Roosevelt elnök intézkedéseket fogantatott még mielőtt az akcióra sor került volna. Most Kennedy elnök kezdeményezett egyes törvényhozási intézkedéseket, amelyek hivatottak részben elismerni az alkotmányban foglalt jogokat. De a mint a néger lakosság több vezetője is hangsúlyozta, a törvények — korlátozott jellegűek — nem biztosítják a teljes egyenlőséget a mindennapi életben. Kennedy elnök fogadta a menetelés szervezőit és az alkalommal kijelentette, hogy 1963 nyarán „ragyogó haladást értek el a honpolgári jogok elvének gyakorlatba ültetése terén”, de nyomban hozzátette, hogy az Egyesült Államoknak „még hosszú utat” kell megtennie ebben az irányban. Márpedig éppen ennek az utnak a megrövidítéséért harcolt oly elszántan Amerikában a néger lakosság, az összes haladó szellemű emberek a világhírhíres támaszpontjává váltak.

Az említett törvénytervezet szerzői persze nem feleltek meg a kérdésnek. „Az ideál 20 milliárd frankos katonai kiadások után a jövő esztendőben a katonai hitelek túllépik a 21 milliárd frankot, vagyis a költségvetési összköltség 23 százaléka” — hangsúlyozza a lap, majd francia katonai és gazdasági szakértők véleményére utalva ezeket írja: „Es bizonyosra vehetjük, hogy a francia atomerő-program különösen szakszerűen megvalósításra méltó, az elkövetkező években fokozatosan növekedni fognak a katonai kiadások...” A La Nation szerint a párizsi hivatalos körök tudják, hogy „a jelenlegi politika sokba, igen sokba kerül”, de kerülik konkrét számokat nyilvántartásra hozni. „A nukleáris programot csatlakoztatni összegeket igényel, a Párizsban nem hozták nyilvánosságra ezeket a számokat, ahogy kellene, mert a titok ellenőrzése megakadályozta Kubát.

A diákokat tüntést rendőrk

ÚJABB ÁLLAMOK IRTAK ALÁ AZ ATOMCSEND-SZERZŐDÉST

LONDON. (Agerpres). Marokkó és Dél-Korea képviselője augusztus 30-án aláírta Londonban a moszkvai részleges atomcsend-szerződést.

WASHINGTON. (Agerpres). Apollo Koronide, Uganda ENSZ-képviselője az USA külügyminisztériumban aláírta a moszkvai részleges atomcsend-szerződést. Ezzel 83-ra emelkedett a Szerződés washingtoni aláíróinak száma.

LIBIA MINISZTERELNÖKE LÁTOGATÁST TETT ALGERIÁBAN

ALGER. (Agerpres). M. Fikini, Libia miniszterelnöke negy napos hivatalos látogatást tett Algériában.

Augusztus 29-én Algírban libiai-algeriai közös közleményt hoztak nyilvánosságra, amely hangsúlyozza, hogy minden eszakkal fejlesztési kell a két ország gazdasági és kulturális együttműködését. A közlemény többek között hangsúlyozta, hogy a két fél egyöntetűen elutasítja a Dél-afrikai Köztársaság faji-dél politikáját és a portugál kormány Afrikában folytatott politikáját.

M. Fikini libiai miniszterelnök Algírból háromnapos hivatalos látogatásra Rabatba utazott.

A nyugatnémet békeharcosok a Béke Napja megünneplésére készülnek

BERLIN. (Agerpres). A nyugatnémet békeharcosok szeptember 1-én ünneplik a Béke Napját. Huszonnégy évvel ezelőtt ezen a napon támadta meg a hitlerista Németország Lengyelországot, kirobbantva a második világháborút.

A szakszervezetek ifjúsági és körzeti bizottságai, az atomfegyverellenes menetek szervező bizottságai, a békevédelmi szervezetek felszólították a lakosságot, rendezzen fáklyásmeneteket, tüntetéseket a Bundeswehr atomfegyverezése ellen,

a közép-európai atommentes övezet létrehozásáért, a NATO és a Varsói Szerződés tagállamainak megnevezéséről egyezményéről.

Az ADN szerint G. Heinemann szociáldemokrata képviselő egy bremi gyűlésen kijelentette, hogy a moszkvai Szerződés alapot nyújt a Kelet és a Nyugat tárgyalásaihoz. Hangsúlyozta, hogy a bonni kormányának fel kell vizsgálnia a német kérdés, rendezzen fáklyásmeneteket, tüntetéseket a Bundeswehr atomfegyverezése ellen,

Diefenbaker bírálja a kanadai kormányt

OTTAWA. (Agerpres). Diefenbaker, volt kanadai miniszterelnök kijelentette az újságíróknak, hogy a jelenlegi kanadai kormány indokolatlan sietséggel tett tanúbizonyosságot, amikor aláírta az amerikai nukleáris fegyver megszerzésére vonatkozó egyezményt anélkül,

hogy egyben biztosította volna Kanada szuverenitását. Diefenbaker hangsúlyozta, hogy az amerikai nukleáris gyűjtőfegyver megvásárlásáról szóló egyezményt olyan időpontban írták alá, amikor az egész világ követte a nemzetközi feszültség enyhítését.

Hetedik hete sztrájkolnak a spanyol bányászok

MADRID. (Agerpres). Immár hetedik hete sztrájkolnak a spanyol bányászok a bányászsztrájk arányáról szólva azt írja, hogy kudarcot vallanak a francoista rendszernek a dolgozók ellen fogantatott összes megtorló intézkedése. A lock-outok, a letartóztatások, a kínzások, a deportálások és a börtönök sem segítettek a francoista hatóságok helyzetén. A La Croix francia katolikus lap augusztus 29-én azt írta, a spanyol hatóságok azt sem tudják már, mit tegyenek, hogy a sztrájkolókat a munka felvételére kényszerítsék.

ban a sztrájk naponta újabb bányákat fog át. A Vie Ouvrière francia hetilap a bányászsztrájk arányáról szólva azt írja, hogy kudarcot vallanak a francoista rendszernek a dolgozók ellen fogantatott összes megtorló intézkedése. A lock-outok, a letartóztatások, a kínzások, a deportálások és a börtönök sem segítettek a francoista hatóságok helyzetén. A La Croix francia katolikus lap augusztus 29-én azt írta, a spanyol hatóságok azt sem tudják már, mit tegyenek, hogy a sztrájkolókat a munka felvételére kényszerítsék.

Sarawak bennszüött lakossága tiltakozó tüntetése

MIRI. (Sarawak). Agerpres: Nyugati hírügynökségek szerint a sarawaki Miriben augusztus 29-én nagy tüntetés volt a Malaj Szövetség ellen, az alkalmából, hogy ide érkezett a bennszüött lakosság szándékát tanulmányozó ENSZ-küldöttség. A Reuters közli, hogy a rendőrség tüzet nyitott és könnyf

kasztó gázzal akarta szétoszlatni a kolonialista terv ellen hevesen tüntető tömeget. A több-órás közelharcban tíz tüntető megsebesített. Hat rendőr is megsebesült.

Az Associated Press szerint az ENSZ-küldöttség Sarawakba érkezése óta az a harmadik tüntetés a Malaj Szövetség ellen.

Dél-Korea fővárosában, Szöulban nagy tömeg tüntetett a katonai junta ellen, hogy törvénybe iktassa diktatúrájának további négy évvel való meghosszabbítását.

Külföldi híradások

ROHAMOSAN FEJLŐDIK A SZOVJETUNIO KOHÁZATI IPARA

MOSZKVA. (Agerpres). A Szovjetunio kohászati ipara rohamosan fejlődik. Ennek egyik legfontosabb tényezője a szüntelen műszaki haladás, az a körülmény, hogy a kohászati vállalatok a legkorszerűbb gépezetekkel és felszereléssel látják el a legújabb termelési módszereket alkalmazókat. Csúpnál az utóbbi három évben több mint 100 nagy olvasztót, Martin és villamoskemencét, nagykapacitású hengereket és csőhengereket helyeztek üzembe. A 2.000 köbméter kapacitású új nagyolvadtó automata adagoló berendezéssel látták el.

HAZAÉRKEZETT A KUBÁBAN JÁRT AMERIKAI DIÁKCSOPORT

NEW YORK. (Agerpres). Sajtóügynökségek szerint a Kubában járt amerikai diákcsoport csütörtökön hazatért. A New York-i repülőtéren a külügyminisztérium emberei várják az egyetemistákat és közölték velük, hogy elveszik utlevelüket, mert a titok ellenőrzése megakadályozta Kubát.

A diákokat tüntést rendőrk

fozták közre, nehogy érintkezzenek „külső személyekkel” — írja a France Presse.

PAK CSIZSAN HI MANÓVERE

SZÖUL. (Agerpres). Pak Csiszan Hi tábornok, akit az 1961. májusában történt államcsíny juttatott hatalomra, pénteken tartalékba vonult, s mint civil marad hatalomra.

Dél-Koreában október 15-én elnökválasztás lesz, s civilrendszert vezetnek be. A jelenlegi diktátor most manőverezik, hogy ne csusszon ki kezéből a vezetés. Ezért vonult tartalékba.

A WASHINGTONI MENETELÉS CASHAK KEZDTE VOLT

WASHINGTON. (Agerpres). A washingtoni menetelés után néger vezetők kijelentették, hogy a több, mint 200.000 embert mozgósító akció csak a kezdet volt. Philip Randolph, a menetelés szervezőbizottságának elnöke azt mondta, hogy nincs az USA-ban olyan erő, amely megmozdítaná az ilyen tüntetéseket. Floyd McKissick, a fajegyenlőségi kiadó országos kongresszus elnöke felszólította a fehéreket, hogy vegyenek részt a déli államokban rendezett tiltakozó tüntetéseken. A washingtoni menetelésről megállapították, hogy az a részvevő szervezetek egységét tanúsította.

John Lewis, a diákmozgalom egyebhangos vezetőjének vezette újabb antirasszista megmozdulásokra szólított.

AZ ENSZ-KÜLÖNBIZOTTSÁG 3. ÜLÉSSZAKA ELŐTT

NEW YORK. (Agerpres). Szeptember 5-én kezdődik a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról szóló nyilatkozat alkalmazását vizsgáló ENSZ-különbizottság 3. ülésének.

Naprendre tűzték Brit-Guayana, Brunei, Észak-Borneó és Sarawak, Gambia, a Maurice-szigetek, Szent Ilona és Seychelles, Gibraltár, Fernando Po, Iñi, Rio Muni és Spanyol-Szahara területek, valamint Nauru, Új-Guinea és Pápua gyarmati területek és a csendes-óceáni szigetek helyzetét.

Az ülészakon jelentést tesz a külön-albizottság, amely az érdekelt felekkel vizsgálta meg, miként válhatna azonnal függetlenné Brit Guayana.

A PORTUGÁL-GUINEAI HAZAFIAS ERŐK FOKOZZÁK NEMZETI FELSZABADÍTÓ HARCukat

CONAKRY. (Agerpres). Egyre nagyobb arányokat ölt a portugál-guineai hazafias e

Hogyan működik a dél-vietnámi cenzúra

SZAIGON. (Agerpres). Az Associated Press egyik szaigoni tudósátja leírja, miként működik az oszmóllapot bevezetése után a dél-vietnámi cenzúra.

A legszigorúbb cenzurát alkalmazták a nyugtalan országban származó hírekre s nincs jel arra, hogy megszűntetnék. Amikor 8 nappal ezelőtt a rendőrség és hadsereg erőszakkal behatolt a buddhisták pagodáiba, rendkívül szigorúvá tették a cenzurát. Az újságírók kénytelenek repülőgéppel távozni az országból, hogy a szomszédos államokból közvetítsék híreiket. (Ezt a tudósítást is külföldről táviratozták a szerzője). A rendkívül állapott bevezetése után hat napig a katonaság cenzurázta a híreket. Hétfőtől már civilek foglalkoznak ezzel. Fekete tintával áthúzzák minden szót, amely a

zavaros helyzetre utal. Eltörölnek minden utalást az utcákon cirkáló katonákra, a jelképező ábrákra és a lakosság elégedetlenségére. Még arra sem szabad utalni, hogy Ngo Dinh Diem elnök katolikus. A sajtóhírek 90 százalékát kirosszálják. Csak a kormányközleményeket szabad egészében közvetíteni Szaigonból.

A válság első napjaiban készült fényképek nem lehetnek telefonon továbbítani. A televízió riporterei 5 napon át nem érkezhettek rádió stúdiókba, mivel a hatóságok ezt lehetetlennek tartották. Több nagyvetsző sem folytathatott telefonbeszélgetést országával. A nagyvetszők tiltakoztak, hangsúlyozva, hogy ezzel a dél-vietnámi halóságok megszűnték a diplomáciai protokollt — írja a tudósító.

De Gaulle nyilatkozata a dél-vietnámi kérdésben

PARIZS. (Agerpres). De Gaulle elnökletével pénteken ülést tartott a minisztertanács. Pénnyelre tájékoztatást ügyl miniszter közölte, hogy egyebek között megvitatták a dél-vietnámi helyzetet. Kijelentette, hogy kormány figyelemmel kíséri a drámai eseményeket s hogy az ülésen De Gaulle nyilatkozott ezekről. Kidomborította Franciaország érdeklődését a volt Indokína iránt. Az elnök szerint a vietnámi helyzetet a függetlenség feltételei között kell megoldani. A francia állam megígérte, hogy Vietnámban keréssze Franciaország kész segítséget nyújtani neki.

A péntek reggeli francia lapok

szerint Franciaország ismét befollyásra akar szert tenni Dél-Vietnámban. A Le Figaro sejteti, hogy De Gaulle nyilatkozatát kedvezőtlenül fogadják ma Dél-Vietnámban, mert olyan pillanatokban hangzott el, amikor az USA Szaigonban helyre szeretné állítani egy már kompromittált helyzetet. Ez a véleménye a L'Aurore-nak is, amely azt írja, hogy De Gaulle nyilatkozata után újabb rés támadt a nyugatiak sorában. A Combat szerint az elnök nyilatkozatát nemcsak újabb Washington elleni tüszűrnek kell tekinteni: ez a nyilatkozat kielezheti az atlanti szövetségi való különválás francia politikáját...

Japán gyárosok tiltakozása

„Mi nem fedhetjük fel az amerikai gyárilárosok előtt termelési titkainkat”

TOKIO. (Agerpres). Hat nagy japán fémpárl társaság visszautasította az Egyesült Államoknak azt a kérését, hogy missziót küldjön Japánba az acélszövőtő üzemek tanulmányozására. „Mi nem fedhetjük fel az amerikai gyárilárosok előtt termelési titkainkat és nem engedhetjük meg, hogy beavatkozzanak belügyeinkbe” — jelentették ki a hat cég képviselői.

Amint a Yomiuri című újság

írja, az amerikai gyárilárosok meg akarják szerezni bizonyos ipari titkokat és ugyanakkor ügylet igyekeznek találni az acélszövő és más hasonló japán áruk importjának korlátozására. A lap szerint Japánban nagy elégedetlenség keltett az Egyesült Államoknak ez a követelése, amely nyomom követte a „dél-afrikai” politika fokozódását és a japán gyapottérmekek importjának korlátozását.

„Két korszak gyermekrajzok tükrében” kiállítás nyílt Prágában

PRÁGA. (Agerpres). Prágában kiállítás nyílt „Két korszak gyermekrajzok tükrében” címmel. A kiállítás első része a tereplni náci koncentrációs táborban fogva tartott gyermekek rajzait mutatja be, amelyek ma már a világ számos országában ismernek. A tereplni gyűjteményében fogva tartott 15.000 gyermek közül nem egé-

szen száz maradt életben. A többi kiirtották az oswiecim és más haláltáborokban. A kiállítás másik részében a prágai népművészeti iskolák növendékeinek és a Pionir-palotában működő képművészeti körök tagjainak alkotásait állították ki. A bemutatott művek a gyermekeknek azt a törekvést tükrözik, hogy békében éljenek.

Peru dolgozói általános sztrájkra készülnek

A perui dolgozók szövetségének plenáris ülése elhatározta, hogy szeptember 2-án 24 óráshoz tartó sztrájkot rendez. Az említett napon 3.500.000 perui munkás és tisztviselő szünteti meg a munkát szolidaritás jeléül az Inka fajszavárg munkásai, akiknek munkájától 5 hónappal ezelőtt lock-outot hirdet-

tek. A gyár 30 munkása nyolc nappal ezelőtt éhsztrájkba lépett, hogy felhívja a figyelmet a helyzet súlyosságára. Az általános sztrájk egyben tiltakozás is a Corpacencia helységi parasztok meggyilkolása ellen és szolidaritási tüntetés a különböző kategóriájú dolgozók számos sztrájkja mellett.

A francia atomerő létrehozása szükségessé teszi a katonai kiadások növelését

PARIZS. (Agerpres). Amint az Il Messagero című olasz lap párizsi tudósításában írja, a francia kormány jelenleg az 1964-es pénzügyi évre szóló országos költségvetés összeállításával foglalkozik. Ennek során megállapították — hangsúlyozza az újság —, hogy a francia atomerő megteremtésére irányuló kormánytervek szükségessé teszik a katonai kiadások lényeges növelését. Az Il Messagero szerint a jövő pénzügyi évben a katonai kiadások

5 százalékkal emelkednek. „Az ideál 20 milliárd frankos katonai kiadások után a jövő esztendőben a katonai hitelek túllépik a 21 milliárd frankot, vagyis a költségvetési összköltség 23 százaléka” — hangsúlyozza a lap, majd francia katonai és gazdasági szakértők véleményére utalva ezeket írja: „Es bizonyosra vehetjük, hogy a francia atomerő-program különösen szakszerűen megvalósításra méltó, az elkövetkező években fokozatosan növekedni fognak a katonai kiadások...” A La Nation szerint a párizsi hivatalos körök tudják, hogy „a jelenlegi politika sokba, igen sokba kerül”, de kerülik konkrét számokat nyilvántartásra hozni. „A nukleáris programot csatlakoztatni összegeket igényel, a Párizsban nem hozták nyilvánosságra ezeket a számokat, ahogy kellene, mert a titok ellenőrzése megakadályozta Kubát.

A diákokat tüntést rendőrk

KÖZPONTI LOTTO

A Központi Lotto augusztus 30-1 húzásának nyertes számai: 57, 72, 46, 85, 74, 7, 56, 32, 78, 81.

Különleges nyertes számok: A-osztály: 85, 56, 72. B-osztály: 46, 7, 81. C-osztály: 32, 78, 74. Nyereményösszeg: 553.327 lej.

CANBERRA. Augusztus 29-én hatalmas orkán és felhőszakadás pusztított Sydney városában. Az erős szél felborította gépkocsikat, leszakította a háztetőket. A város több negyedét árvíz öntötte el. Az illetékes elhatározatot követelt.

Kimenek-Onnan

Călimănești gyógyfürdő

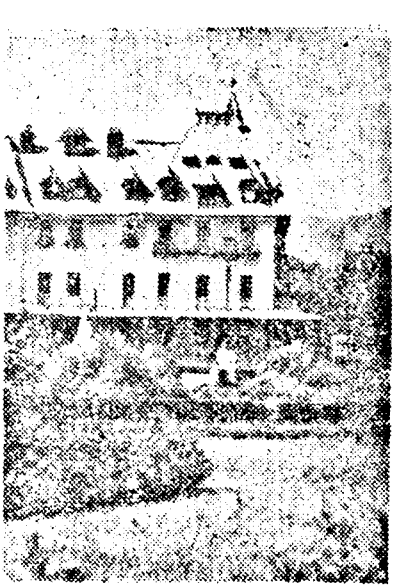
A Vörös torony szorcstól délre, az Olt völgyében fekszik Călimănești, ott ahol a hegvek kezdenek egy kissé eltávolodni egymástól, hogy a megnagyobbodott távolsággal még impozánsabbnak tűnjének. A völgyben rohanó Olt felett több, mint 1600 méter magas havasok, a Cozia és más szeszélyes alaku óriási sziklahegyek emelkednek. Ebben a vadregényes környezetben nem is sejti az ember, hogy a sziklákön keresztül zúgó folyó mellett, itt is — ott is csendesen folydogáló források keletkeztek, amelyek már számtalan betegnek adták vissza egészségét.

Ezekből a gyógyforrásokból Călimănești talán a leg többet: 14 van kitéve, nem beszélve a már vele összepárolt Păușă és Căcluta nevi fürdőhelyekről, ahol szintén több hatásos és híres gyógyforrás létezik.

Minden forrásnak más és más összetételű ásványvize van, így az ottani fürdőorvosoknak tág lehetőségek nyíltak arra, hogy mindenkinek a legmegfelelőbb és a leghatásosabb ásványvizet írják elő.

Egyre szélesebb körben alkalmazzák az itteni kén forrásokat, amelyeket reumatikus és

bénulásos betegségek esetében írják elő meleg fürdők formájában. Kévszámú gyógyhelyről mondhatjuk, hogy annyi bejövő betegséget kezelésre alkalmas, mint Călimănești Legelőszőre is megemlíthetjük a máj és az epeutak betegségeit. Különösen alkalmas a sárgaság, illetve a májgyulladások utókezelésére. Sikeres gyógyítanak itt idült gyomorhurutot, (ha kevés a

gyomornedv), elhízást, köszvényi foglalkozásból eredő betegségeket: mint mérgezőseket, ólom- és higanymérgezéseket, és telmeregéseket utáni csaján kiütéseket. Egyes nőgyógyászati betegségek, idült légszűrhur és asztma esetében is kiválóan

hatnak források. Cacluta, mely egybeépült Călimăneștiel, a vésék és járulékos szerveinek betegségeiben szenvedők gyógyhelye.

Kora reggeltől késő estig látni a gyógyulást keresőket, amint palackokkal és üvegekkel a kezükben sétálnak vagy ülnek és üvegcsővön vagy anélkül kortyolják a gyógyvizet. S ez természetesen is, mert mindenki igyekszik minél jobban kihasználni az ásványvíz gyógyító hatását.

A gyógyfürdő csak 260 méter magasan fekszik a tenger színe felett az Olt völgyében, azonban a szélös havasi levegőt hoz s így reggel és este még a legnagyobb melegben is kellemes és hűs a levegő.

Meg kell említenünk azonban azt is, hogy vannak olyan betegségek, melyekkel nem jó és nem szabad erre a gyógyfürdőre utazni. Ilyen például a nyílt tüdő-gümőkör, heveny fertőző betegségek, 200 mm-en feletti vérnyomás, gyomor- és bélbetegség, szív és vérkeringési elégtelenség.

A fürdőhelynek jóbája a vasutállomása, ahol érdemes le szállni: innen kényelmes autóbussz szállítja a vendégeket mind Călimănești, mind Cacluta-ra.

Dr. Bagarus András

Polimerek segítségével

Hosszantartó hatású gyógyszereket állítanak elő

Szergej Usakovnak, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagjának hosszabb kutatás után sikerült polimerekkel meghosszabbítani egyes fontos gyógyszerek hatóidejét.

Usakov irányításával szintézis útján mintegy 20 gyógyhatású polimert állítottak elő, amelyek segítségével például a penicillin 30-40-szer hosszabb ideig marad a szervezetben, s a véralvadás elleni szerek és a TBC elleni gyógyszerek hatóideje 3-4 óra helyett 15-20 nap.

Jelenleg 12 leningrádi, moszkvai és kijevi orvosi intézményben sikerült kísérletezni 15 teljesen új, nagy hatóidejű készítménnyel.

Megállapították, hogy a vitaminokhoz és a vitaminpótlókhoz egyes melléktermékek azon vegyületek közé tartoznak, amelyek meghosszabbíthatják a gyógyszerek hatóidejét, más-

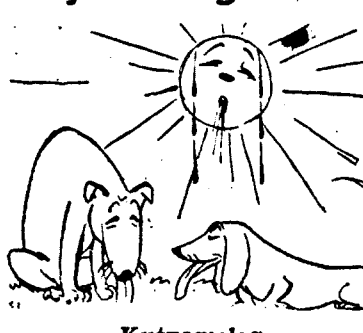
szóval lehetővé teszik, hogy egyetlen injekció hatása azonos legyen 20-40 közönséges injekcióval.

Szergej Usakovnak sikerült többek között meghosszabbítani a tuberkulózis ellen használt Pas és Tubazid, valamint szív-infarktus elleni penicillin és fenilin hatóidejét. Hatféle új gyógyszert állítottak elő, antibiotikumokkal való együttes használatra, s két újfajta gyógyszert az érelmeszesedés ellen. Meghosszabbították az anesztézis és a novokain hatóidejét is. Jelenleg a cukorbetegség és az asztma elleni gyógyszerekkel folytatnak ilyen irányú kísérleteket.

A kísérletek kimutatták, hogy az új gyógyszerek teljesen ártalmatlanok. Egyes esetekben a polimerekkel kombinált készítmények mérgező hatása még csökkent is. Például a véralvadás elleni gyógyszerek mellékhatása egy negyedrészére csökkent.

A szovjet orvostudomány 1-1,5 év alatt minden bizonnyal olyan gyógyszereket állít majd elő, amelyek egy hónapig is hatnak a szervezetre.

Nyári fogalmak

Kutyameleg

Vízitorna

Tudja-e, hogy...

...a színek közül melyiket ismerte meg az emberiség legkorábban és melyiket legkésőbb?

A legkorábban ismert festmények a kb. 80.000 éves barlangi sziklaképeken és 4000-5000 éves egyiptomi falfestményeken a piros szín és ennek változatai uralkodtak. A kék szín ellenben csak i. e. kb. 2000 évvel bukkant fel.

...hogyan jár a sarkoknál és az egyenlítőn az ingaóra, amely Bukarestben éppen a másodpercet őrzi?

Mivel a sarkoknál a nehézségi gyorsulás nagyobb, ezért az ingaóra ott siet; az egyenlítőnél, ahol a nehézségi gyorsulás kisebb, mint Bukarestben, ott az óra késik.

...hogyan szoptatnak a vízi emlősök?

A szoptató állat uszonyával vagy az emlő-táska izmaival az emlőhöz szorítja a fiatal állatot, amely így a hullámzó vízben is tud szoptani és lélegezni.

...hogyan már megvalósították a nukleáris energia alkalmazását a közlekedésben?

A Szovjetunióban 1957-ben vízre bocsátották az első atomenergiaval működő, 16.000 tonnás vízkiszorítású „Lenin” jégtörőhajót. Óriási előnye, hogy kb. két évig függetlenül tudja magát a kikötőktől és fűtőanyag-feltevő helyektől.

...miért nem ismerjük fel a saját hangunkat a magnetofon szalagján?

A hangforrások hangját a legkevesebb részben a fülszártya, hanem a koponyacsontok és a fej egyéb részei is vezetik. A hang-

felvételtől ez a többlet hiányzik.

...ki hajózta körül először Ausztráliát?

A holland Tasman 1642-ben. Addig Ausztráliát az Antarktissal összefüggő kontinensnek képezték.

...miért nem veszi észre a nyúl a mozdulatlanul álló ellenséget?

Oldalt álló szemeknél látókör nem metszi egymást, így csak egy sziklat lát s ezért többnyire csak a mozgást érzékel. Szaglása nem valami jó. Előben kitűnő hallása van; a legkisebb zörejt is azonnal észleli.

A tudomány- és technika világából

Az Atomfizikai Intézet szakemberei rádióaktív izotópokkal működő berendezést szerkesztettek a kemencekben lévő olvasztott üveg szintjének mérésére.

A berendezés lehetővé teszi az üvegyárak munkásainak, hogy biztosítsák a kemencek állandó szintjét. Az izotópokkal való ellenőrzés javítja az üvegtároló, főként a tárolóvezeték biztonságát. Egyben lehetőséget nyújt a kemenceáramlás automatizálására.

Ilyen berendezéseket szereltek fel az azugai, medgyesi, szatmari és dícsőszentmártoni üvegyárakban. A fenn villanygyógyárban folyamatosan van egy ilyen berendezés szerelése.

Szamarkand — az Üzbég SzSSZ fővárosa — egyike Közép-Ázsia legrégebbi városainak. A XIV. század elején Szamarkand Timur Lenk tatár vezér birodalmának fővárosa és Közép-Ázsia legfontosabb ipari és kulturális központja volt. Akkor készülték a város ma is megcsodált pompás műemlékeit, amelyek rendszeres restaurálása már évek óta folyik.

Képünk Gur Emir mauzóleumát ábrázolja. Ez a hűbéri rendszer évszázadai óta épült és egyike a legérdekesebb és legpompásabb építészeti remekműveknek, amely nemcsak az építők ízlését, de a műemléket megalkotó névtelen építészek szorgalmát és hozzájárulását is dicséri.

Levél egy szokatlan képhez

Az elmúlt vasárnap együtt voltunk az UTA stadionban és bizonyára többen emlékeznek a mellékelt képre.

Szokatlan látvány!

És bosszantó!

Fagylalt árú nyomaikodott be a stadionba, a kocsi- és a drótkerítés közepébe. És drótkerítést kezdték.

Figyeltük csak a képet. Jobbra a gyerekek álltak körül a kétkerekű tárolmányt, amely gazdájával együtt valószínűleg elbarkákozta az utat, a közlekedés ezen a szakaszon megszűnt.

Összefoglalva: a gríz, a jégdaraboktól csillogó „fagylalt” és aki megvárta, még a gyerekek is — családostan kos-

tolgatták az izestett, mégis izest len másszát.

A képen jól követhetjük — valószínűleg — a tulajd, aki két bejött sapkában, napellenzővel a homlokán „szorgoskodott”.

Rég nem láttunk már ilyen. Ezért nekünk is felült és máskorok is. Fotóriporterünk pedig olyannyira érdekeltnek találta a ritka természeti rendbontást, hogy „lencsévelre kapta”, gondolván: az érdekes oldalban bemutatja ezt a divatja mult és egyben nemkívánatos jelenséget.

Sikerült neki.

És mi tovább adjuk.

Hadd lássuk az illetékes kereskedelmi szervek, a rendfenntartó közegek, hogy mulasztást követtek el. A rendezők is szemmel hunytak a különös fővényi toakodásra felett. Valon miért?

A Közéletmezői Tröszt a stadion környékén hűtő italokat, fagylaltot, édességeket árult. Nagyon helyes. Ők betartták a szabályt. A stadion területén az árusítás tilos.

De miért kíváncsi a képen látható fagylaltos, aki kétszeres bosszúság okozója: egyrészt utálta állja a közlekedésnek, másrészt árusítanak mindegyre csapnivalót.

Emlékezünk csak: többen megjegyzéseket tettek. Kértek, hogy azonnal távozzon az utból. És hajlottak... még ő volt megsértődve. Mintha csupán az ő üzleti ügyének lebonyolítását szolgálná a leditók előtt utas nem a többezer fonyi közönség közlekedését.

Az UTA jól szerepelt. Győzött.

Talán a méltatlankodók már megbocsátották a betolakodónak a rendbontást, mi sem változtatottunk a történeten — eső után köpönyeg — csupán azért említenék szót, hogy többen forduljon elő. Ez a közönség kíváncsága.

Ez ellen talán csak a fagylaltos emelhetne kifogást.

De egy fecske nem csúfolná nyarat.

Igaz?

— n

Aradiól mint Háromezer éves régészeti leletek

A Szentanna melletti földvár

Aradiól mintegy 20 kilométerre észak-keletre, Újzámán és Szentanna között a vonathelyekből szabálytalan ovális alakú, nagyméretű földvármaradványát figyelhet meg az utas. A vasútvonal ketté osztja a hatalmas sáncot, amelynek déli lejtőjén, közvetlenül a vasútvonal mellett található a sokatmondó O-vár (Cetatea veche) nevet viselő megaló.

Valóban, ez a hivatalos elnevezés nem véletlen. Szentanna község lakosai körében — ahova ez a terület tartozik — most is apró fiúra szállnak a régi földvárakról szóló történetek. A hagyományok szerint a „törökök” idejéből származó földvárnak vakkapuja volt, amely mögött aranykincseket rejtettek el egykor. A földvárból földalatti folyosó vezetett volna Váradra. Mindezen régi védelem-mondások az igazság, hogy 1889-ben, amikor a földvár mellett vasúti töltést építettek, az itt dolgozó munkások egy sírra bukkantak, amelyben egy nő és egy gyermek csontvázát találtak. Ugyanitt egy agyagedény maradványait és különböző dísz tárgyakat is napfényre hoztak. Ez utóbbiak között aranyból készült gyűrűk, nyaklánc és egy díszített alkotó borostyán levelek voltak.

Néhány évvel ezelőtt az Aradi Tudományi Múzeum szak-

emberrel alapos tudományos vizsgálat alá vették az említett aranytárgyakat, megállapítva, hogy ezek az első vaskorszaki leletek származnak (mintegy 800 esztendővel időszámításunk előtt). Az ezek, valamint más Szentanna környékén talált tárgyak (bronzból készült díszítők, és agyagedények) által keltett érdeklődés nyomán az elmúlt évben az RMTK Akadémiajának régészeti intézete, Rusu Mihaela elvtárs vezetésével, a nagyváradi és aradi Tartományi Múzeumok szakembereinek közreműködésével régészeti ásatásokat kezdett Szentanna határában.

Az ásatások eredményei rendkívül figyelemre méltóak. A sikerekhez hozzájárultak a szentannai Új élet kollektív gazdaság tagjai is. A gazdaság elnöke, Goina Gheorghe elvtárs, a Szocialista Munka Hőse, székelykőri támogatásban részesítette az itt dolgozó régészeket. Annak ellenére, hogy a régészeti ásatásokban általában 50-60 munkás vett részt, a rendelkezésre álló idő mégis rövidnek bizonyult, tekintettel az ásatások méreteire. A földvárnak ugyanis mintegy 1.500 méter az átmérője és a vár belseje körülbelül 16 hektáron terül el. Ilyen méreteknél nem csoda,

hogy a földvár rendszeres átvizsgálása céljából 80 méter hosszú, 2 méter széles, 3 méter mély árkot kellett ásni. Egy másik szelvényben, egy építmény feltárásához 2,5 méter mély, 180 méter hosszú árkot ástak.

A CFR megálló mögötti földvár átmérője fény derített a vár ezen védelmi falának építészeti rendszerére. Egy mintegy 10 méter széles külső árk védte a tulajdonképpeni falat, amelyet az árkokból kiemelt földből, falörvényekkel és kölapokkal, 3 méter magas palánkokkal alakítottak. Ha tekintetbe vesszük, hogy a vár kerülete több, mint 4 kilométer hosszú, számot adhatunk magunknak arról a hatalmas munkáról, amelyet a vár építői végeztek egy olyan korszakban, amikor szállításra kizárólag saroglyát és vasszököket használtak. A környező erdők bőven szolgáltatott faanyagot a palánkok építéséhez, a követek azonban a mai Arad-hegylájról kellett a helyszíre szállítani.

A vár területének egyik magasan fekvő részén létezőt másik vájat egy 38 méter átmérőjű, kör alakú építmény nyomára tárt fel. Itt tartó oszlopok, élelmiszeres edények, edénydarabok, valamint kőből

gyűlekezési helye volt.

Egy másik 300 négyzetméternyi területen egy ugyancsak kör alakú lakás maradványait kerítették felszínre. A ház falai fonott vesszőkre hálózott agyagból állott. Az épületben éppen maradt és törött edényeket, primitív kézi malmokat, állati csontokat, valamint különböző bronzból készült tárgyakat: fülbevalókat, gyűrűket, gombokat, karcsot, hajlít, láncszahelyet, vésőt, stb. találtak. A kutatások során a vár védősáncja mellett egy sírra bukkantak, benne egy össze-töprödrött helyzetben fekvő csontvázal. E mellett két edény volt, amelyben — az akkori idők szokása szerint — élelmet és italt helyeztek el a halott részére. Az edények, valamint a csontváz nyakán talált bronz amulett tanúsága szerint ez a lelet mintegy 3.000 éves és a vaskorszak elejéről származik.

Kik voltak a Szentanna melletti hatalmas földvár lakosai? A kutatások eddigi eredményei nem jogosítanak fel bennünket arra, hogy határozott választ adjunk a fenti kérdésre, csupán néhány előzetes feltételezés szorítkozhatunk. Az agyagedény maradványok amellelt tanuskodnak, hogy eleinte — kisebb területen és erődtűny nélkül és bronzból készült tárgyak ke-

Folytak az ásatások a Szentanna melletti védősáncban.

— egy bronzkorszakbeli (az úgynevezett otomán kultúrához tartozó) törzs lakott itt. Ennek egy részét a vár elhagyása után más, alkalmasint trák eredetű törzsek telepedtek le erre a helyre és ezek építették a hatalmas földvárat.

A Szentanna melletti Cetatea Veche ezen a nyáron folytatott régészeti ásatások eddigi legfontosabb eredménye az a tény,

hogy itt főtárták a vaskorszak elejéről származó, országunkban eddig ismert leghatalmasabb települést.

A következő években sorra kerülő további kutatások kétségelendül újabb, értékes adatokkal bővítik majd ismereteinket Arad környékének a jelenlős történelmi emlékművéről.

Dörner Egon, az Aradi Múzeum munkatársa

Elektromos fénytompító autoreflektorokban

Az országúti autóforgalom biztonságának növelésére elektronikus vezérelt fénytompító berendezést szerkesztettek, amelynek segítségével az egymással szemben közlekedő autók reflektorainak vakító hatásait lehet csökkenteni. Az érzékeny fotocella 275-300 m távolságról érzékeli a szembejövő reflektor sugarait és relék segítségével kikapcsolja a távolcsági reflektort. Ha az érzékelő szerkezettel felszerelt jármű elhaladt a másik mellett, akkor a távolcsági reflektorok automatikusan kigyúlnak.

Tűzkultivátor

A Szovjetunió Összszövetségi Mezőgazdasági Kutatóintézetének szibériai fiókintézetében eredeti megoldású, új mezőgazdasági gépet terveztek és készítették. A gépet tűzkultivátor-nak nevezték el és elsősorban a kukorica gyomnövények elirtására használják. A kultivátor különleges lángszórával égeti ki a sorközökben lévő gyomnövényeket, anélkül, hogy a kukoricában kárt tenne. A lángszóró a traktor üzemenyagával működik.